



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem v právní věci

žalobce: **M. J.**, nar. X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2025, sp. zn. SZ/MPSV-2025/56864-913,
č. j. MPSV-2025/129820-913,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 16. 6. 2025, sp. zn. SZ/MPSV-2025/56864-913, č. j. MPSV-2025/129820-913, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně brojí žalobce proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Jihlavě, kontaktní pracoviště Žďár nad Sázavou ze dne 12.02.2025, č. j. 25190/25/ZR, jímž byl dle ustanovení § 34 a § 35 zákona č. 329/2011 Sb. přiznán nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ ode dne 01.10.2024 trvale.

II. Podání účastníků

2. V žalobě uvedl žalobce nesouhlas s tvrzením, že nejsou splněny zákonné podmínky nároku na průkaz ZTP, neboť má za to, že je osobou s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra, podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Podle něj žalovaný vycházel z nesprávných nebo neúplných podkladů, které chybně vyhodnotil. Namítl, že jeho zdravotní stav je dlouhodobě vážný a podstatně omezuje jeho schopnosti vykonávat výdělečnou činnost i základní denní aktivity. V důsledku zdravotního omezení – konkrétně diagnózy Bechtěrevovy choroby – trpí výraznými obtížemi při chůzi na vzdálenost delší než 200 metrů. I při kratších vzdálenostech je chůze bolestivá, pomalá a značně vyčerpávající. Z tohoto důvodu je nucen k trvalému používání francouzských holí, které mu pomáhají při stabilitě i přesunech. Pokud je někdy nepoužil, je to proto, že se snaží zkoušet občas pohybovat se bez nich a alespoň trochu se přiblížit normálnímu životu. Dále uvedl, že je odkázán na doprovod a pomoc třetí osoby i při základních každodenních úkonech, není si schopen zajistit běžný nákup, vyřídit běžné záležitosti a není ani držitelem řidičského oprávnění z důvodu léčby konopím. Uvedl, že v minulém roce prodělal infarkt, kvůli čemuž musel být hospitalizován a zdravotní stav je touto událostí značně poznamenán. Poukázal i na nemožnost získat práci v souvislosti s těžkým omezením pohybu a orientace. Odkázal na čl. 30 Listiny základních práv a svobod a poukázal na to, že průkaz ZTP je jednou z klíčových složek jeho zajištění v situaci, kdy není schopen práce (možnost dosáhnout na různé úlevy a slevy).
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na kompetenci Posudkové komise MPSV při hodnocení zdravotního stavu žalobce, dle které se v případě žalobce nejedná o osobu se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením anebo s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Tyto závěry jsou podle žalovaného odůvodněny v posudku PK MPSV i napadeném rozhodnutí. Následně žalovaný shrnul posudkový nálezn, ke kterému dospěla PK MPSV, a dodal k námitce týkající se neschopnosti vykonávat fyzickou práci, že v tomto řízení nebyl hodnocen pokles pracovní schopnosti žalobce.
4. V replice setrval žalobce na svých námitkách a navrhl vypracování nového lékařského posudku. Odkázal ke svému stavu na materiály Úřadu práce a Veřejného ochránce lidských práv.

III. Posouzení věci

5. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání. Žaloba je důvodná.
6. Podle § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby zdravotním postižením označený symbolem „TP“ (průkaz TP) osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. *Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu.*

Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.

7. Podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. *Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti.* Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.
8. Z obsahu správního spisu vyplývá, že v prvním stupni bylo o žádosti žalobce rozhodováno na základě posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 3. 2. 2025 (sp. zn. LPS/2024/12214-OV_CSSZ), ve které vycházel IPZS ze zpráv MNOF – ambulance bolesti, ze dne 15. 7. 2024, MNOF – kardiologie, ze dne 9. 10. 2024, revmatologie ze dne 4. 9. 2024, z profesního dotazníku a dřívější spisové dokumentace OSSZ. IPZS dospěl k závěru, že u žalobce jde o zdravotní stav uvedený v příloze 4. odst. 1 písm. i) vyhl. č. 388/2011 Sb. Prvostupňový správní orgán rozhodl v souladu s tímto posudkem.
9. K odvolání proti prvostupňového rozhodnutí přiložil žalobce „vyjádření pro OSSZ“ z INREA s.r.o., odborné interní a revmatologické ambulance, ze dne 12. 2. 2025.
10. Napadené rozhodnutí se opírá o posudek PK MPSV ze dne 21. 5. 2025, při jehož zpracování vycházela PK MPSV (dle posudku) ze spisu MPSV, vč. k odvolání doloženému lékařskému nálezu, ze spisu IPZS Ostrava, vč. záznamu a lékařských nálezů, a ze spisu IPZS z následujících listin: „lékařský nález PL – MUDr. P. Š., Ostrava, 30. 10. 2024, INREA s.r.o., interní a revmatologický nález – MUDr. E. D., 4. 9. 2024, MN Ostrava, ARO – MUDr. Š. H., 15. 7. 2024, MN Ostrava, kardiologie – MUDr. P. K., 9. 10. 2024“. Dále měl být komisi doručen dne 10. 3. 2025 interní a revmatologický nález, INREA s.r.o. ze dne 12. 2. 2025.
11. V posudkovém hodnocení PK MPSV cituje ze zprávy z 12. 2. 2025, kde je popis objektivního zdravotního stavu žalobce fakticky shodný se zprávou ze dne 4. 9. 2024. Soud musí konstatovat, že revmatologické vyšetření ze dne 12. 2. 2025 není součástí správního spisu, ačkoliv mělo být doloženo PK MPSV. Co naopak není posudkovou komisí citováno, je vyjádření revmatologa taktéž z 12. 2. 2025, které bylo přiloženo k odvolání. V rámci posudkového hodnocení PKMPSV zdůraznila chůzi o 2 francouzských berlích, které žalobce neměl mít během vyšetření ze dne 12. 2. 2025. Zároveň v rámci posudkového zhodnocení dále uvádí, že se žalobce pohybuje s oporou 2 francouzských berlí, ačkoliv na vyšetření dne 4. 9. i 12. 2. 2025 došel bez berlí.
12. Z pohledu soudu tak není zřejmé nakolik PK MPSV hodnotila skutečnost, že se žalobce k předmětným vyšetřením dostavil bez opory jako důvod pro závěr o naplnění kritérií pro přiznání průkazu TP. V této souvislosti soud zdůrazňuje dále, že žalobce doložil následující zprávu z revmatologického vyšetření ze dne 23. 4. 2025, kdy se dostavil k vyšetření s oporou hole. Tato zpráva byla komisi následně doložená pro případnou aktualizaci posudku

nicméně posudková komise neshledala důvody pro promítnutí lhůty, neboť se podle ní nejedná o zásadní zhoršení zdravotního stavu oproti předcházejícímu vyšetření.

13. Z posudkového hodnocení vyplývá, že žalobce trpí Bechtěrevovou chorobou st. V. a je HLA B25 pozitivní. Podle PK MPSV je sice choroba žalobce těžkého stupně, nicméně neomezuje ho zásadně v chůzi. Na podporu tohoto závěru odkázala PKMPSV na sociální šetření pro účely příspěvku na péči ze dne 1. 11. 2024, dle kterého žalobce venku ujde cca 200m. Zároveň ale z vyjádření revmatologa, které bylo přiloženo k odvolání vyplývá, protože žalobce používá k pohybu francouzské berle a že revmatolog bude „*vypisovat chodítka*“. Krom uvedeného ze zpráv i z posudkového hodnocení vyplývá, že páteř žalobce má charakter bambusové tyče a ve vyjádření ze dne 12. 2. 2025 revmatolog uvedl, že změny na páteři žalobce jsou trvalé, chronické a s maximem postižení páteře.
14. Z posudkového hodnocení vyplývá, že PKMPSV nepovažovala za nutné žalobce osobně vyšetřit, rozhodovala pouze na základě listinných podkladů.
15. Soud si je vědom toho, že dle dlouhodobé a konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu není příslušný posuzovat obsahovou správnost závěrů posudkové komise, nicméně má ověřit, zda posudková komise měla k dispozici dostatek podkladů pro své závěry, zda je její posouzení komplexní a vypořádává se s námitkami a zda je posudek řádně odůvodněný (srov. např. již historicky rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 Ads 114/2014–21). V nyní projednávané věci nepovažuje soud posudek PK MPSV za řádně odůvodněný a její posouzení za komplexní.
16. Z obecně dostupných podkladů plyne, že ankylozující spondylitida se vyskytuje v pěti vývojových stádiích, ta na sebe obvykle navazují a představují postižení – ztuhnutí, jednotlivých úseků páteře počínaje bederní (st. III.), přičemž ve st. V. dochází ke ztuhnutí krční páteře a až ke vzniku páteře charakteru bambusové tyče, tj. celková ztuhlost páteře. Tomu konečně odpovídá i kvalifikace nemoci v rámci vyhlášky č. 359/2009 Sb. v odd. E položce 3, kde se rozlišuje míra počtu úseků páteře, u nichž dochází ke ztuhnutí.
17. Z předloženého posudku nicméně žádným způsobem nevyplývá, že by se komise důsledněji zabývala vlivem ztuhnutí páteře žalobce na jeho pohyblivost a v důsledku toho na splnění podmínek pro přiznání příslušného průkazu. PK MPSV stejně jako IPZS vyšel z toho, že stav žalobce je funkčně srovnatelný s příl. 4 odst. 1 písm. i) vyhl. č. 388/2011 Sb., ačkoliv v písm. g) téže položky je *ztuhnutí páteře* jako jeden z důvodů pro podstatné omezení schopnosti pohyblivosti výslovně uvedeno. Podle přílohy 4 odst. 2 písm. h) lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace považovat mj. ztuhnutí tří úseků páteře (konečně posouzení Bechtěrevovy choroby jako ztuhnutí páteře bylo předmětem přezkumu správních soudů např. v řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ads 142/2017).
18. V tomto směru obsahuje posudek PK MPSV vnitřní rozpor, kdy PK MPSV uvádí, že postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je způsobeno Bechtěrevovou chorobou se ztuhnutím *dvou úseků páteře – hrudního a bederního*, ačkoliv ze zdravotních zpráv i samotného posudkového zhodnocení PK MPSV plyne, že se u žalobce jedná o *Bechtěrevovu chorobu st. V*, tj. je přítomno i *ztuhnutí krční páteře a páteř má charakter*

bambusové tyče. I soudu je zřejmé, že se u žalobce jedná o postižení tří úseků páteře, přičemž ztuhnutím krční páteře (které je předpokladem stupně choroby žalobce) se PK MPSV vůbec nezabývala, resp. nehodnotila, nakolik je posudkově významné ztuhnutí krční páteře žalobce. Naopak ho fakticky ve svém nálezu v rozporu se zdravotními zprávami, které měla k dispozici, svým závěrem popřela, byť ze zprávy z revmatologie již ze dne 4. 9. 2024 vyplývá, že není třeba opakovat RTG páteře, neboť se jedná o chronický obraz bambusové tyče.

19. Soud tedy jednoznačně postrádá zdůvodnění otázky ztuhnutí jednotlivých úseků páteře žalobce a dále zdůvodnění toho, proč PK MPSV přistoupila k podřazení stavu žalobce pod jí aplikovanou položku, namísto jiné, konkurující, a s ohledem na stav žalobce i možná příznivější.
20. Krom toho posudek samotný neobstojí ani ve svých dalších hodnoceních. Z pohledu soudu je z posudku patrné, že pro PK MPSV bylo určující, jakým způsobem je žalobce schopen se pohybovat a lze z něj dovodit, že významně hodnotila, že se žalobce ke dvěma vyšetřením dostavil bez opory a že ujde dle sociálního šetření, které ale bylo vypracované v jiném řízení a pro jiné účely, 200 m venku. PK MPSV nijak neposoudila, že žalobci má být předepsáno jako kompenzační pomůcka chodítka, nijak neposuzovala, jaký je standardní pohybový vzorec a skutečné možnosti pohyblivosti žalobce, neprovedla jeho osobní vyšetření, neposoudila, nakolik jsou kompenzační pomůcky potřebné pro pohyb žalobce či mu umožňují menší bolestivost v pohybu. Reálně tak z posudku PK MPSV vyplývá, že důvodem nepřiznání průkazu ZTP je fakt, že žalobce ujde 200m, má kompenzační pomůcky a na vyšetření došel bez berlí. Tomu odpovídá poměrně lakonický závěr, že nebylo prokázáno, že by funkční omezení vyplývající ze zjištěného zdravotního stavu (a to s přihlédnutím k použití kompenzačních pomůcek) dosahovalo těžkého či zvláště těžkého funkčního omezení pohyblivosti či orientace. To nicméně v kontextu uvedené věci s ohledem na charakter nemoci žalobce a na nedostatečně zhodnocené ztuhnutí páteře a jeho vliv na omezení schopnosti pohyblivosti a orientace nepovažuje soud za dostatečné.
21. Soud nezpochybňuje kompetenci PK MPSV pro posouzení zdravotního stavu žalobce, avšak její posudek musí být z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobce úplný a z hlediska souladu posudkových závěrů v jejich souhrnu také přesvědčivý. Úplný není, neboť se nijak blíže nezabývá zdravotním stavem žalobce v otázce ztuhnutí všech úseků páteře (a přes zjevnou diagnózu bez bližšího zdůvodnění a prokázání ve zdravotních zprávách uvádí ztuhnutí toliko bederní a hrudní páteře), a přesvědčivý není, neboť ve vzájemné souvislosti nehodnotí zjištěná ztuhnutí páteře žalobce a jeho ostatní zdravotní problémy ve spojení s pohybovými omezeními (tedy zejména nehodnotí vliv ztuhnutí páteře na pohybové schopnosti žalobce). Odpověď na naplnění zákonných kritérií „*v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu*“ (pro přiznání průkazu TP), resp. „*v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti*“ (pro přiznání průkazu ZTP) soud v posudku nenašel (chůze kolem překážek hodnocena nebyla, chůze v nerovném terénu taktéž, k tomu, co považuje komise za chůzi se značnými obtížemi vzhledem k postižení žalobce, posudek neobsahuje žádné hodnocení,

stejně jako to, co je pro komisi *krátká vzdálenost* – vzdálenost 200m je implicitně pravděpodobně hodnocena jako nikoliv krátká).

22. S čím se naopak soud ztotožňuje, je hodnocení vlivu kardiologických zpráv, když v tomto směru PK MPSV jasně zdůvodnila jejich vliv na zdravotní stav žalobce pro účely průkazu osoby s tělesným postižením.
23. Důvodnou soud shledal žalobní námitku nesprávně, resp. neúplně zjištěného skutkového vztahu; soud se nicméně nemohl zabývat částí námitek, ve kterých žalobce popisoval svůj zdravotní stav, neboť (jak již bylo výše uvedeno) soudu není příslušný posuzovat obsahovou správnost závěrů posudkové komise, a tedy hodnotit zdravotní stav žalobce. Jím uváděné skutečnosti budou muset být předmětem zkoumání v opakovaném řízení.
24. Soud se nemohl v tomto řízení zabývat ani námitkami, které souvisely s odkázaností na pomoc další osoby, neboť odkázanost na péči další osoby je předmětem zkoumání v případě příspěvku na péči, nikoliv v tomto řízení. Stejně tak se soud nemohl zabývat námitkami, kterými žalobce zpochybňoval svoji pracovní schopnost, neboť ty jsou rozhodně pouze pro otázky posouzení invalidity.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. S ohledem na vše shora uvedené nezbylo zdejšímu soudu nic jiného, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1 s.ř.s. s tím, že v dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu ohledně způsobu zjišťování skutkového stavu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
26. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ze správního spisu žádné náklady žalobce nevyplývají, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Procesně neúspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 28. listopadu 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce